

Financieel perspectief

2026 - 2029

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Strategische thema's	5
Programma's	12
1. Programma Bestuur en ondersteuning	12
2. Programma Veiligheid	12
3. Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	13
4. Programma Economie	14
5. Programma Onderwijs	15
6. Programma Sport, cultuur en recreatie	16
7. Programma Sociaal domein	18
8. Programma Volksgezondheid en milieu	19
9. Programma Fysieke leefomgeving	20
10. Bedrijfsvoering	21
Financiën	24
1. Ontwikkelingen gemeentefonds	24
2. Financiële positie meerjarenramingen	24
3. Financieel beleid	30
4. Gemeentelijke belastingen	33

Inleiding

Aan de gemeenteraad,

Hierbij presenteren wij u het Financieel Perspectief 2026-2029. Dit document vormt de opmaat naar de volgende begroting en schetst de financiële uitgangspositie van de gemeente Veere in een tijd van grote maatschappelijke opgaven en financiële uitdagingen. Voordat wij vooruitkijken, staan we eerst stil bij de behaalde resultaten sinds 2022, op basis van het Programma op Hoofdlijnen 2022-2026.

De voorstellen in dit document zijn opgesteld vanuit het perspectief dat nog niet bekend is in welke mate het Rijk de gemeenten tegemoet komt in de tekorten in het gemeentefonds en de stijgende kosten in de jeugdzorg. De recent verschenen Voorjaarsnota van het Rijk, biedt weliswaar enige informatie, maar wat dit concreet betekent voor Veere, kunnen we pas vaststellen na de meicirculaire 2025.

Terugblik op het Programma op Hoofdlijnen 2022-2026

De afgelopen bestuursperiode stond in het teken van het verder versterken van onze gemeente als aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving.

Op het gebied van woningbouw hebben we belangrijke stappen gezet. In een tijd waarin de woningmarkt onder grote druk stond, is het gelukt om concrete projecten te realiseren én de plannen voor de toekomst veilig te stellen. Verspreid over de kernen zijn nieuwe woningbouwlocaties ontwikkeld, met aandacht voor starters, senioren en doorstroming binnen de bestaande woningvoorraad. Tegelijkertijd hebben we de eigen identiteit van iedere kern en de kwaliteit van de leefomgeving gewaarborgd.

In al onze afwegingen hebben we steeds gezocht naar balans: tussen groei en behoud van leefbaarheid, tussen economische vitaliteit en de bescherming van onze landschappelijke kwaliteiten. De leefbaarheid in onze kernen blijft hoog op de agenda staan. We hebben geïnvesteerd in voorzieningen, sportaccommodaties, cultuur en welzijn om de vitaliteit van onze gemeenschap te waarborgen.

Vooruitblik: uitdagingen en kansen

Vanaf 2026 betreedt de gemeente Veere een nieuwe realiteit, waarin wij te maken krijgen met de zogeheten 'ravijnjaren'. Door wijzigingen in de gemeentefinanciën op landelijk niveau, de herziening van het gemeentefonds, neemt de structurele financiële ruimte vanaf 2026 fors af. Deze ontwikkeling treft alle Nederlandse gemeenten, maar vereist lokaal maatwerk in oplossingen.

Onze insteek is helder: we streven ernaar de voorzieningen in onze kernen te behouden, geen forse lastenverhogingen voor onze inwoners door te voeren, en tegelijkertijd ruimte te houden om te blijven investeren in de toekomst van Veere. Dat is geen eenvoudige opgave, maar wel een noodzakelijke keuze in het belang van onze gemeenschap.

Oplossingen: verstandig beleid met oog voor de lange termijn

Om de financiële tekorten vanaf 2026 op te vangen, hebben we een combinatie van maatregelen in gang gezet. Enerzijds zetten we in op kostenbeheersing en efficiëntie in de bedrijfsvoering. Daarbij kijken we kritisch naar de gemeentelijke organisatie en de uitgaven op alle beleidsterreinen. We zoeken ook naar samenwerkingen, schaalvoordelen en innovatieve werkwijzen om de kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen tegen lagere kosten.

Anderzijds blijven we gericht investeren in de toekomst. Projecten op het gebied van woningbouw, duurzaamheid, toerisme, cultuur, bereikbaarheid en leefbaarheid worden zorgvuldig geselecteerd en gefaseerd uitgevoerd. Daarbij hanteren we het principe van “investeren waar het rendeert”: projecten moeten bijdragen aan de structurele versterking van onze gemeente en passen binnen de financiële kaders.

Tot slot gaan we behoedzaam om met de lokale lastendruk. Het is voor ons essentieel dat wonen en leven in Veere betaalbaar blijft voor alle inwoners. Lastenstijgingen worden tot een minimum beperkt, en waar verhogingen noodzakelijk zijn, worden deze zorgvuldig onderbouwd en geleidelijk ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om eigen inwoners en verblijvende gasten in gelijke mate te belasten.

Conclusie

Het Financieel Perspectief 2026-2029 is geschreven vanuit realisme én ambitie. Wij erkennen de financiële uitdagingen die de komende jaren op ons afkomen. Tegelijk zien we volop kansen om Veere verder te versterken. Door vast te houden aan een koers van zorgvuldig financieel beheer, behoud van voorzieningen, gerichte investeringen en gematigde lastenstijgingen, bouwen wij verder aan een Veere dat aantrekkelijk en leefbaar blijft – voor huidige en toekomstige generaties.

Domburg, juni 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veere

Strategische thema's

In dit hoofdstuk behandelen we de belangrijke en strategische thema's en ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2026.

Volkshuisvesting

Programma wonen

De druk op de woningmarkt in de gemeente Veere blijft onverminderd hoog. De behoefte aan betaalbare en passende woonruimte voor diverse doelgroepen – van starters tot senioren – vraagt om een actieve, regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Met het Programma Wonen 2022 - 2027 zetten we in op het versnellen van woningbouw, het versterken van de kernen en het toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad. De ambities binnen dit programma vereisen investeringen in grondexploitatie, grondverwerving en samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties. Vanuit de reserve Grote Veerse Opgaven (GVO) dekken we de rentelasten van strategische grondaankopen en onderzoeken we mogelijkheden voor financiële participatie met marktpartijen en woningcorporaties.

Woningbouw

De gemeente Veere blijft ook in 2026 actief inzetten op vorming van de woningbouwplannen en het verbeteren van de woonkwaliteit in alle kernen. Vanuit het Programma Wonen 2022 - 2027 werken we concreet aan de planvorming voor nieuwbouwlocaties in onder andere Koudekerke, Gapinge, Grijskerke en Westkapelle, en begeleiden we de realisatie van lopende projecten in Aagtekerke, Serooskerke, Domburg, Zoutelande en Oostkapelle. Onze focus ligt op het toevoegen van betaalbare koop- en huurwoningen voor starters en ouderen. In samenwerking met woningcorporaties maken we in 2026 nieuwe prestatieafspraken, met nadruk op betaalbaarheid, duurzaamheid en doorstroming. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid van tijdelijke woninglocaties om sneller in te kunnen spelen op urgente woonbehoeften. Naast nieuwbouw stimuleren we de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, onder meer via een gemeentelijke regeling voor isolatiemaatregelen en ondersteuning van energiecoaches.

Vreemdelingenhuisvesting

Huisvesting statushouders

We zetten de ingeslagen weg voort en blijven ons inspannen om onze achterstand in de taakstelling voor statushouders in te halen. Dit doen we door het plan van aanpak, met de zeven sporen, verder te optimaliseren.

Oekraïense ontheemden

We continueren de opvang en huisvesting van Oekraïense ontheemden. We onderzoeken de mogelijkheden voor locaties waarvan de tijdelijke vergunningen in 2026 of 2027 aflopen. Uitgangspunt is om het aantal opvangplekken stabiel te houden, omdat we verwachten dat dit de komende jaren nog steeds nodig zal zijn. Rijksbeleid zal uitwijzen of de opdracht voor gemeenten hetzelfde blijft, zowel wat betreft de vorm van opvang/huisvesting als het aantal op te vangen ontheemden.

Asielzoekers

De opvanglocatie voor alleenstaande minderjarige asielzoekers in Serooskerke start effectief in het 2e kwartaal 2025.

Mobiliteit

Noordwestroute

Noordwest Walcheren kampt al geruime tijd met bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen. In 2019 hebben de GGA-wegbeheerders de Mobiliteitsvisie Walcheren vastgesteld, maar de uitvoering van de voorgestelde aanpassingen is achtergebleven. Eind 2023 heeft de gemeente Veere het initiatief genomen om met een participatief proces en alle betrokken wegbeheerders een integrale aanpak te ontwikkelen. In december 2024 heeft de gemeenteraad de resultaten beoordeeld, waarbij bleek dat verdieping op verschillende aspecten noodzakelijk was voordat verdere besluitvorming kon plaatsvinden. Dit moment markeerde de afronding van fase 1 van het project: de voorbereidingsfase.

De komende periode volgt fase 2. Deze fase richt zich op het verder uitwerken en verfijnen van mogelijke oplossingen binnen de gezamenlijke aanpak van de GGA-wegbeheerders. Het doel is om in oktober 2025 een intentieverklaring te ondertekenen.

Vooralsnog is het voorjaar van 2026 voorzien als uitwerkings- en besluitvormingsperiode. De uitwerking zal onder andere bestaan uit een gedetailleerde raming per variant, inclusief kostenverdeling, fasering, doorrekening van impact op de omgevingsaspecten en de projectaanpak. Zodra alle overheden tot besluitvorming zijn gekomen, kunnen de kwartiermakers de organisatorische inbedding regelen en overgaan tot de voorbereiding van de uitvoering.

Het afgelopen jaar hebben we middelen gereserveerd om in diverse kernen al maatregelen te nemen die de ervaren overlast moeten verminderen. De komende jaren zullen we deze maatregelen verder implementeren. De echte lange-termijn oplossing vereist echter het maken van keuzes. Het is duidelijk dat de kansrijke oplossingen aanzienlijke investeringen zullen vergen. We staan hierin als gemeente niet alleen; ook de overige wegbeheerders moeten een bijdrage gaan leveren. Om hen duidelijk te maken dat bereikbaarheid voor de gemeente een hoge prioriteit heeft, is het belangrijk om te laten zien dat we ook zelf ruimhartig willen bijdragen aan een oplossing. We stellen daarom voor om, naast de reservering van het ZEH-dividend, het mobiliteitsfonds aan te vullen met de opbrengst van een structurele verhoging van de toeristenbelasting. Concreet willen we de toeristenbelasting vanaf 2026 structureel verhogen met € 0,25 per persoon per nacht. De opbrengst voegen we toe aan de reserve Grote Veerse Opgaven (mobiliteitsfonds). Hierover zijn gesprekken gevoerd met de sector. Ze vragen wel om zekerheid dat de verhoging daadwerkelijk ingezet zal worden voor oplossingen van het mobiliteitsvraagstuk. We denken deze zekerheid te kunnen bieden door de afspraken vast te leggen.

Economie

Ontwikkelkader verblijfsrecreatie

Op 6 februari 2025 stelde de gemeenteraad met brede steun het Ontwikkelkader Verblijfsaccommodaties (fase 2) vast. Met dit kader zet Veere een belangrijke stap om grip te krijgen op de groei van verblijfsrecreatie en de balans tussen leefbaarheid, landschap en economische ontwikkeling te bewaken. Het ontwikkelkader bevat maatregelen die enerzijds uitbreiding onder voorwaarden mogelijk maken, en anderzijds beperkingen opleggen om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. De uitvoering van het ontwikkelkader vindt gefaseerd plaats en vraagt om beleidsmatige en juridische inzet.

Maatregelen gericht op ontwikkelperspectief

Voor uitbreiding met waarde creatie wordt per initiatief een afweging gemaakt aan de hand van een zogenaamd mengpaneel, dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Dit is een toetsingskader om te bepalen of een initiatief voldoende bijdraagt aan maatschappelijke meerwaarde, landschappelijke kwaliteit en duurzaamheid. Als daaraan wordt voldaan, kan medewerking worden verleend via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Deze werkwijze sluit aan bij de wens van de gemeenteraad om ruimte te bieden aan initiatieven die bijdragen aan de kwaliteit van het verblijfsaanbod in Veere.

Maatregelen gericht op grip op groei

Voor de beperkende maatregelen - zoals het weren van nieuwe initiatieven of het beëindigen van ongewenste situaties - hanteren we in 2025-2026 een afkoelperiode. In deze periode communiceren we actief over het ontwikkelkader en de richting die de gemeente wil volgen, zodat belanghebbenden hierop kunnen anticiperen. Na afloop van deze periode worden de beperkende maatregelen juridisch verankerd, hetzij via een voorbeschermingsregel op basis van de Omgevingswet, hetzij door rechtstreekse opname in een volgend omgevingsplan.

Deze aanpak vereist inzet op het gebied van beleidsontwikkeling, communicatie en juridische planvorming, en heeft daarmee gevolgen voor de personele inzet en mogelijk voor de inhuur van specialistische expertise.

Westrand Domburg

Vanuit de Zeeuwse Kustvisie (2017) en de Visie Domburg (2015) is de opdracht geformuleerd voor de ontwikkeling van de Westrand van Domburg. Grondeigenaren en ondernemers hebben zich verenigd in de ontwikkelcombinatie Westrand Domburg BV. De gemeenteraad van Veere stemde in 2019 in met de ontwikkeling van het gebied in drie fasen. Fase 1, de visievorming, is afgerond in 2024. Fase 2, de planvorming, wordt in september 2025 aangeboden aan de gemeenteraad.

In 2026 starten we met Fase 3, de planvastlegging. De Westrand van Domburg, zowel het agrarisch gebied als het vakantiepark, ondergaat een kwaliteitsslag op het gebied van natuur, duurzaamheid, infrastructuur en faciliteiten. Bij de natuur is er aandacht voor waterbeleid, lichtbeleid en het terugbrengen van inheemse flora en fauna. Er worden voor zowel bewoners als bezoekers van de gemeente Veere wellnessfaciliteiten gerealiseerd. Ook wordt het gebied dooraderd met wandel- en fietspaden om het open karakter van het gebied te herstellen. Dit alles met een duurzame basis, waardoor de ontwikkeling aansluit op het Ontwikkelkader. Voor het autoluw maken van de stadskern van Domburg wordt in het gebied een weg aangelegd, met een aansluiting op de Noordwestroute. Als de gemeenteraad instemt met fase 2, en later met fase 3, ligt de financiering van deze ontwikkeling bij Westrand Domburg BV.

Leefbaarheid en vitaliteit

Woonzorgvisie en uitwerking preventievisie

Begin 2026 wordt een woonzorgvisie vastgesteld. Hierin maken we keuzes voor de komende jaren ten aanzien van woonvoorzieningen voor doelgroepen die zorg nodig hebben.

Het beleidsplan preventie is in 2025 vastgesteld. Een essentieel onderdeel hiervan is de vorming van Sterke Lokale Teams (zoals de Hervormingsagenda Jeugd dit voorschrijft). Bij de vaststelling van dit beleidsplan zijn financiële middelen opgenomen voor extra formatie (1,3 fte). Door een organisatorische maatregel kunnen we deze formatie dekken met bestaande, momenteel niet ingevulde posities binnen de organisatie. Hierdoor zijn geen extra middelen nodig.

Streefbeeld maatschappelijke voorzieningen

Begin 2026 stelt de gemeenteraad een streefbeeld vast voor maatschappelijke voorzieningen. Onder maatschappelijke voorzieningen verstaan we: gebouwen met een dorpshuisfunctie en eventueel andere functies zoals binnensport of onderwijs. We leggen daarbij een verband met het in 2025 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor schoolgebouwen. Dit kan slimme combinaties in huisvesting opleveren.

Streefbeeld sportvoorzieningen

In 2026 stelt de gemeenteraad een streefbeeld vast ten aanzien van de buitensportaccommodaties in onze gemeente. We brengen in kaart hoe het voorzieningenniveau is en hoe de sportverenigingen ervoor staan. De vraag is in welke mate we hierop als gemeente willen sturen dan wel faciliteren. Het vraagstuk van verduurzaming en efficiënt gebruik van accommodaties, met bijbehorende kosten, speelt hierbij een rol.

Duurzaamheid

Energietransitie

Met het 'Uitvoeringsplan 2025 en verder' versnellen we de uitvoering van het Omgevingsprogramma Duurzaam Veere 2022–2025. We richten ons op vijf thema's: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, duurzame mobiliteit en leefomgeving. De integratie van duurzaamheid in beleid én uitvoering zorgt voor samenhang en effectiviteit. De gemeente ondersteunt inwoners en ondernemers actief bij de energietransitie en wil met deze inzet bijdragen aan een toekomstbestendig Veere. Waar opgaven de bestaande begroting overstijgen, worden aparte voorstellen aan het college of de gemeenteraad voorgelegd. De uitvoering vraagt blijvende inzet, ook financieel. Een deel van de kosten wordt gedekt via CDOKE-gelden, waarmee tijdelijk extra capaciteit is aangetrokken. Deze middelen blijven naar verwachting beschikbaar tot minstens 2030.

Gebiedsgericht ontwikkelen

Gebiedsvisie Veerse Meer

In 2025 werkten we aan de uitwerking van de Gebiedsvisie Veerse Meer in twee aandachtsgebieden: Wulpenburgseweg en Mijnenmagazijn. In 2026 zetten we de stappen die nodig zijn om de visie te realiseren. Mogelijk kan hiervoor subsidie benut worden, bijvoorbeeld uit de Gebiedsinvestering Netten op Zee (GNOZ).

Dienstverlening

Visie en uitvoeringsprogramma

Op het gebied van dienstverlening hebben we nog niet de gewenste verbetering behaald, vooral wat betreft vergunningen en planologie. De focus ligt hierbij op communicatie en doorlooptijden. De aanpak en maatregelen die we vanaf 2023 hebben geïmplementeerd hebben nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Een nieuw plan moet resulteren in een zichtbare verbetering. In 2026 blijven we hierop sturen, waarbij we onze dienstverlening continue blijven meten.

In het algemeen verloopt onze dienstverlening steeds meer online. Daarom is het erg belangrijk dat we blijven investeren in een goede kwaliteit van onze informatievoorziening. Dit betekent dat onze informatiesystemen soepel en efficiënt moeten functioneren en dat we voortdurend werken aan de juistheid, volledigheid en actualiteit van onze data.

Programma's

1. Programma Bestuur en ondersteuning

Participatie

Begin 2025 informeerden wij de gemeenteraad via een memo over de evaluatie van de participatienota. Ook in 2026 evalueren we minimaal één participatietraject. Deze evaluaties dienen als input voor de wettelijk verplichte participatieverordening, die we uiterlijk in 2027 vaststellen. Middels effectieve participatie geven wij invulling aan onze wens om breed te verbinden.

2. Programma Veiligheid

Veiligheidsregio Zeeland

We stellen ons budget voor 2026 bij op basis van de conceptbegroting van de Veiligheidsregio Zeeland 2026-2029. De Veiligheidsregio Zeeland blijft de komende jaren vooral inzetten op de programma's toekomstbestendige brandweezorg en voorbereide crisisorganisatie. Het verduurzamen van brandweerkazernes is daar onderdeel van. Een specifiek thema is de aanpak van natuurbranden, waar we actief bij betrokken zijn. De Veiligheidsregio Zeeland bereidt zich voor op de verdergaande samenwerking en gezamenlijke huisvesting met GGD Zeeland. De huisvesting van de brandweer is op dit moment in onderzoek.

Openbare orde en veiligheid

We voorzien geen grote ontwikkelingen met directe financiële consequenties.

Handhaving

Het VTH jaarplan is de basis voor onze inzet op het gebied van handhaving. We blijven inzetten op de aanpak woninggebruik (tweede woningen en illegale recreatieve verhuur) aan de hand van de scenario's die we in 2025 hebben voorgelegd. Met de beschikbare mensen en middelen kunnen we niet alle wettelijk verplichte taken uitvoeren, met name op het gebied van bouwen en milieu. We zoeken creatieve oplossingen (onder andere prioriteren, samenwerken) om zo goed mogelijk aan onze verplichtingen te voldoen. De beschikbare capaciteit is ook een knelpunt voor onze niet-wettelijke taken. Om financiële redenen kiezen we er voor om de formatie niet uit te breiden.

Het verbeteren van onze juridische kwaliteit, waarvan we in 2025 de eerste resultaten zagen, zetten we in 2026 voort.

3. Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Herinrichting wegen

We gaan aan de slag met de plannen en projecten die in de vastgestelde begroting zijn opgenomen. Voor de uitvoering van een aantal van deze projecten is extra budget nodig, zoals voor de herinrichting van de Torenstraat in Serooskerke en de herinrichting van de Ooststraat, Markt en Weststraat in Domburg. Dit extra budget is opgenomen in het Financieel Perspectief.

Bij de voorbereiding van de herinrichting Torenstraat in Serooskerke is een bodemvervuiling geconstateerd. Om de herinrichting uit te kunnen voeren moeten we de bodemvervuiling saneren. Hiervoor is € 75.000 budget geraamd.

Voor de herinrichting van de Ooststraat, Markt en Weststraat in Domburg is door middel van participatie met de omgeving een ontwerp opgesteld. Het plan was om in 2024 te starten met de uitvoering. Uiteindelijk is besloten de uitvoering uit te stellen totdat er meer duidelijkheid is rondom de verkeersafwikkeling Noordwestroute. De voorlopige planning is om de uitvoering in november 2026 te starten. Om het volledige ontwerp uit te kunnen voeren vanaf eind 2026 is een extra budget nodig van € 600.000.

Steiger en damwand rondvaartsteiger (Campveerse Toren) in Veere

In het beheerplan stadshaven Veere 2024-2028 staat dat we over een aantal jaren de steiger en damwand bij rondvaartsteiger (Campveerse Toren) in Veere moeten vervangen. Eind 2024 zijn de steiger en damwand verder geïnspecteerd. Tijdens de inspectie is geconstateerd dat we niet meer kunnen wachten met de vervanging. De kosten voor de vervanging zijn geraamd op € 1.550.000. Het budget voor de vervanging is opgenomen voor 2028.

Actualiseren verkeersmodel Walcheren

De nieuwe Omgevingswet vereist dat we inzicht hebben in de ontwikkelingen in verkeersbewegingen. Ons huidige verkeersmodel dateert uit 2019 en is gezamenlijk opgesteld door de Walcherse beheerders. Voor de Omgevingswet is een actualisatie nodig, waarbij het basisjaar 2026 moet worden. Bij de actualisatie voegen we het fietsverkeer toe aan het model. Alle gemeenten en Waterschap Scheldestromen gaan hiervoor tellingen uitvoeren, zodat we gezamenlijk opdracht kunnen geven voor de actualisatie. De bijdrage vanuit de gemeente Veere aan de tellingen en actualisatie van het verkeersmodel Walcheren is geraamd op € 60.000.

4. Programma Economie

De vrijetijdseconomie blijft een belangrijke pijler van de Veerse economie. In 2026 leggen we met de uitvoering van het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie de basis voor meer grip op een toekomstbestendig recreatief aanbod. Door duidelijke beleidskaders vanuit het mengpaneel en de doorwerking in het Omgevingsplan, stimuleren we kwaliteit, duurzaamheid en spreiding binnen het toeristisch aanbod. Daarmee creëren we grip op groei, ruimte voor vernieuwing én behoud van landschappelijke kwaliteit.

We zetten in op samenwerking met ondernemers, onder andere via de inzet van een accountmanager en de verschillende belangenbehartigers, zoals de ondernemersverenigingen die actief zijn in de gemeente Veere. We willen daarbij inspelen op trends zoals verbreding van onze economie, digitalisering en duurzaam ondernemerschap.

In dit programma zijn verder geen financiële mutaties. Waar aanvullend beleid of ondersteuning nodig is, maken we daar financiële ruimte voor binnen het programma Economie, in samenhang met Duurzaamheid en Ruimtelijke Ontwikkeling.

Bedrijventerreinen

Er is een grote behoefte aan uitbreiding van de bedrijventerreinen in de gemeente Veere. In het bedrijventerreinenprogramma is onder meer opgenomen dat er behoefte is om onder andere de terreinen Zompe en Karreveld uit te breiden. In 2025 stellen we een uitvoeringsprogramma op waarin het tijdspad, de knelpunten en verdere planning zijn uitgewerkt. Wij richten ons daarbij op de mogelijkheden voor verduurzaming, het versterken van het vestigings- en ondernemersklimaat en het organiserend vermogen van de terreinen.

Marktkasten en gemeentelijke laadpalen

De gemeente heeft een groot aantal elektrakasten voor evenementen in de openbare ruimte staan. Deze kasten moeten voldoen aan de wetgeving op het gebied van installatieveiligheid. Hiermee garanderen we de veiligheid voor de gebruikers van deze kasten. Daarnaast is het aantal laadpalen voor gemeentelijke voertuigen de laatste jaren toegenomen. Deze zijn noodzakelijk om de elektrische auto's van de gemeentelijke dienst op te laden. Deze ontwikkelingen kunnen we niet meer dekken uit het bestaande budget. De extra kosten ramen we op € 27.000 per jaar.

5. Programma Onderwijs

Integraal Huisvestingsplan

Het in 2025 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor schoolgebouwen wordt de komende jaren uitgevoerd. Er is besloten de geplande nieuwbouw en renovatie een jaar later te begroten dan in de oorspronkelijke planning van het IHP. We verwachten meer tijd nodig te hebben, aangezien factoren zoals stikstofnormen en netcongestie vertraging kunnen veroorzaken. De uitgaven van de investeringen zijn in verband met voorbereidingswerkzaamheden per project uitgesmeerd over meerdere jaren. Hieronder zijn per project het verwachte start- en realisatiejaar opgenomen. De onderstaande bedragen hebben alleen betrekking op de periode 2026 - 2029 en zijn dus niet in alle gevallen al volledig. De volgende investeringen zijn opgenomen:

- Levensduur verlengende renovatie school Grijskerke € 259.600 (2029-2031)
- Nieuwbouw school Vrouwenpolder € 1.602.700 (2027 - 2030)
- Verduurzaming school Veere € 62.700 (2029 - 2031)
- Uitbreiding school Meliskerke € 507.100 (2027 - 2029)
- Nieuwbouw school Koudekerke € 6.690.200 (2027 - 2030)

Daarnaast is in het vastgestelde IHP eenmalig € 1.599.400 opgenomen voor tijdelijke huisvesting in Koudekerke tijdens de bouwfase van de nieuwe school. Er is nu echter besloten om dit bedrag niet te ramen, omdat eerst andere oplossingen (bijvoorbeeld een andere locatie) verkend worden.

De overige financiële gevolgen van dit IHP zijn verwerkt in dit Financieel Perspectief. Dit betreft:

1. De tijdelijke huisvesting tijdens de bouwfase van de school in Vrouwenpolder (€ 360.250 in zowel 2028 als 2029).
2. Extra kosten voor de uitbreiding van de school in Meliskerke vanwege netcongestie (€ 96.250 in zowel 2028 als 2029).
3. Kosten voor de nieuwbouw van de school in Koudekerke vanwege netcongestie (€ 96.250 in zowel 2028 als 2029).

6. Programma Sport, cultuur en recreatie

Bestaanssubsidie Terra Maris

Omwille van de continuïteit en bestaanszekerheid van Terra Maris willen we drie keer € 100.000 subsidie verstrekken (2026, 2027 en 2028). Dit gebeurt onder de voorwaarde dat Terra Maris een sluitende meerjarenbegroting aanlevert tot en met 2028. De bedragen komen bovenop de structurele jaarlijkse subsidie. Door onze bijdrage kan Terra Maris ook extra inkomsten genereren uit subsidies van andere partijen.

Kunst in de kernen

In 2017 is de nota 'Kunst in de openbare ruimte' vastgesteld, met als doel in iedere kern één kunstwerk te realiseren. Grijskerke krijgt als laatste kern een kunstwerk. Hiervoor reserveren we eenmalig € 50.000.

Streefbeeld Maatschappelijk Vastgoed

Begin 2026 wordt een streefbeeld vastgesteld voor maatschappelijke voorzieningen, zoals genoemd in het hoofdstuk 'Strategische thema's'. Dit streefbeeld biedt richting bij keuzes over investeringen in bestaande gebouwen, verbouwing, nieuwbouw of het afstoten van gebouwen. Om te kunnen starten met projecten en/of haalbaarheidsonderzoeken is een voorbereidingskrediet geraamd van € 75.000.

Inbestedingsopdracht Stichting Strandexploitatie Veere

De Stichting Strandexploitatie Veere (SSV) exploiteert, beheert en bewaakt onze stranden en onderhoudt en beheert de duingebied voorzieningen op uitstekende wijze. Dit gebeurt op basis van een Inbestedingsopdracht, die afloopt op 31 december 2025. We willen deze opdracht opnieuw verlenen voor een periode van vier jaar, op basis van de uitgangspunten zoals vastgelegd in de overeenkomst. Voor de nieuwe periode wordt een hoger budget van € 61.000 geraamd voor de inbestedingsopdracht. Daarnaast is er een jaarlijkse taakstelling van € 80.000 voor de SSV zelf.

Uitvoering Omgevingsprogramma Strand

Met het recent vastgestelde Omgevingsprogramma Strand actualiseren we het huidige strandbeleid. We spelen in op de ontwikkelingen en uitdagingen die het dynamische karakter van het strand de komende jaren met zich meebrengt. Zo zorgen we voor een toekomstbestendig, duurzaam en veilig strand voor zowel huidige als toekomstige generaties. Vanaf 2026 is een extra budget nodig van € 615.000 per jaar. Dit budget dekken we voor een derde deel uit de parkeerheffingen, voor een derde deel uit de toeristenbelasting en een derde deel komt als taakstelling voor rekening van de SSV. De maatregelen worden gefaseerd uitgevoerd, waardoor in het eerste jaar nog geen volledig beroep wordt gedaan op het beschikbare budget van € 615.000. In de inbestedingsopdracht wordt hiervoor een planning opgenomen, gebaseerd op optie 3 uit het financiële overzicht bij het voorstel Omgevingsprogramma Strand.

Waterbassin Serooskerke

Eerder is er € 200.000 als investering opgenomen in de begroting voor de aanleg van een waterleiding van een wateropvangbassin naar de sportvelden bij Serooskerke. Hiermee kunnen de velden besproeid worden met duurzaam opgepompt water. Daarnaast kunnen we dit water als gemeente ook voor andere doeleinden gebruiken. Door technische complicaties blijkt echter dat er extra financiële middelen nodig zijn om het project te realiseren. Daarom wordt er een extra investering opgevoerd van € 83.000.

Dakbedekking molens

Van drie molens is de dakbedekking toe aan vervanging. In 2026 staat ook ander onderhoud gepland aan deze molens. We willen de werkzaamheden combineren. De totale kosten voor het vervangen van de dakbedekking zijn geraamd op € 128.500.

Onderhoud groen

De afgelopen twee jaar is ons areaal groen uitgebreid. Om dit areaal op het afgesproken niveau te kunnen onderhouden is extra budget nodig. Dit extra budget is geraamd op € 45.000 per jaar.

Leefbaarheid en ontmoeten

De Reserve Leefbaarheid is per 2025 opgeheven. In plaats daarvan zijn subsidieregels Leefbaarheid en Ontmoeten opgesteld. Deze worden in 2025 uitgevoerd met het resterende budget uit de voormalige reserve. Vanaf 2026 zijn financiële middelen nodig om de subsidieregels uit te voeren. Voor 2026 is hiervoor € 40.000 opgenomen. Er is een structurele dekking nodig. Op basis van de ervaringen in 2025, ramen we in het Financieel Perspectief 2027-2030 een structureel budget.

Walcherse Archeologische Dienst

Binnen de Walcherse Archeologische dienst (WAD) is, om de externe kosten te drukken, een uitbreiding van de WAD gerealiseerd met een extra archeoloog. Hierdoor hoeven we minder snel externe expertise in te huren en kunnen we ook grotere onderzoeksprojecten uitvoeren. De vervoersconstructie is echter nog niet toereikend, waardoor een investering in een extra dienstwagen noodzakelijk is. Het structurele aandeel voor Veere bedraagt € 10.000.

7. Programma Sociaal domein

Jeugdhulp

Het huidige contract voor jeugdhulp loopt op 31 december 2025 af. Ons streven was om de jeugdhulp Zeeuwsbreed anders (meer vernieuwend, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028) in te kopen vanaf 2026. Hiervoor was een aanbesteding voorbereid waar het college achter stond. Dit zou leiden tot vernieuwde contracten met jeugdhulpaanbieders en een verwachte kostenstijging van € 880.000 per jaar. De Bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland besloot echter om de huidige producten voor twee jaar opnieuw aan te besteden. Dit resulteert in een verwachte kostenstijging van € 2.300.000 voor Veere, in plaats van de oorspronkelijk verwachte € 880.000. De stijging wordt veroorzaakt door een grote stijging van de prijzen, met name op drie producten waar toenemend een beroep op wordt gedaan door onze jeugdigen. Naast de prijsstijging is er sprake van een volumestijging en een langere behandelingsduur; het aantal kinderen dat gebruik heeft gemaakt van jeugdhulp in 2024 laat op een aantal producten een stijgende lijn zien. We verwachten dat deze trend doorzet in 2025. De toenemende vraag in combinatie met de fors gestegen prijzen, leidt tot een verwachte kostenstijging in 2026 en 2027. In de begroting is een onderscheid gemaakt tussen structureel begrote kosten en incidenteel begrote kosten. Structureel verwachten we een kostenstijging van € 880.000. Voor 2026 en 2027 ramen we aanvullend incidenteel een extra van € 1.425.000 aan kosten. Voor 2028 wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid. Wij verwachten dat hierin wel de inhoudelijke hervormingen worden doorgevoerd. Daarom gaan we uit van de structurele toename van € 880.000. De komende jaren monitoren we nauwgezet deze ontwikkelingen. We monitoren de komende jaren ook in welke mate de nog te ontwikkelen Sterke Lokale Teams bijdragen aan het beteugelen van de kosten voor jeugdhulp.

Wmo

Het Rijk is voornemens om per 1 januari 2027 een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor gebruikers van Wmo-voorzieningen in te voeren. Mensen met een hoger inkomen moeten dan meer eigen bijdrage betalen dan mensen met een laag inkomen. Deze maatregel kan enerzijds leiden tot hogere inkomsten uit eigen bijdragen en anderzijds tot een afname van het aantal aanvragen van Wmo-voorzieningen, doordat inwoners mogelijk sneller voor een eigen (zelf bekostigde) oplossing kiezen. Daarom ramen we vanaf 2027 een besparing van € 50.000. Deze besparing is echter onzeker, aangezien het Rijk de invoering van deze maatregel al meerdere malen heeft uitgesteld.

8. Programma Volksgezondheid en milieu

Scheiden straatafval

In onze openbare ruimte zamelen we straatafval in. Op termijn moeten we ook het straatafval gaan scheiden. Hiervoor maken we extra kosten. We nemen dit op in ons nieuwe beleidsplan.

Regionale Uitvoeringsdienst

De ontwikkelingen rond de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) zijn zorgelijk en blijven we nauwgezet volgen. Onze bijdrage aan de RUD gaat omhoog, maar dat kunnen we in 2026 opvangen binnen de bestaande begroting. De RUD moet een stevigere organisatie worden en voldoen aan minimumeisen. Zolang dat niet het geval is, dragen we geen taken over aan de RUD.

GGD Zeeland

Op basis van de huidige concept begroting 2025 van GGD Zeeland is er een hogere bijdrage voor Veere voorzien van € 60.000. Dit komt voornamelijk door de stijging van salariskosten als gevolg van de cao.

Basisregistratie Ondergrond

Opdrachtgevers vragen ons data te versturen of om te zetten naar de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Het genereren en gebruiken van ondergrondgegevens moet in alle bedrijfsprocessen worden opgenomen om te komen tot integrale gebiedsoplossingen. We moeten hiervoor de ondergrond beter in kaart laten brengen. Dit is een wettelijke taak van de gemeente. De structurele kosten bedragen € 10.000.

Basisgeluidemissie

Het vernieuwen van het Walchers Verkeersmodel – onder meer voor milieudata voor geluid – en het opstellen, vaststellen en toekomstig monitoren van de Basisgeluidemissie (BGE) vormen een nieuwe wettelijke verplichting op grond van de Omgevingswet. De BGE is het referentieniveau van het geluid door lokale wegen. De kosten bedragen eenmalig € 10.000.

9. Programma Fysieke leefomgeving

De komende jaren staan in het teken van het versterken van een duurzame en toekomstbestendige fysieke leefomgeving. In 2026 zetten we belangrijke stappen richting het gemeentedeekkende Omgevingsplan, waarin we beleidsdoelen uit onder andere de Omgevingsvisie Veere 2047, het Uitvoeringsplan Duurzaam Veere, en het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie juridisch borgen. Dit vraagt om goede samenwerking tussen beleid, uitvoering en juridische disciplines. We blijven inzetten op integrale aanpakken, waarin thema's als waterberging, bodemkwaliteit, natuurinclusief bouwen en klimaatadaptatie samenkomen. Ook benutten we de kansen van de energietransitie in de openbare ruimte, bijvoorbeeld via slimme koppelingen met rioleringsprojecten of herinrichtingen.

In dit programma zijn verder geen financiële mutaties. Waar aanvullend beleid of ondersteuning nodig is, maken we daar financiële ruimte voor binnen het programma Duurzaamheid, mede via middelen uit het CDOKE-programma, om deze complexe opgaven goed te kunnen uitvoeren.

10. Bedrijfsvoering

Organisatie

In de afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in de organisatie, om het evenwicht te behouden tussen taken, capaciteit, kwaliteit en continuïteit. Veere is daardoor in staat om als zelfstandige gemeente haar taken uit te voeren. In 2026 en de jaren daarna werken wij programmatisch aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

AI-ontwikkeling

Voor onze organisatie biedt artificiële intelligentie (AI) kansen om processen te versnellen, gegevens beter te benutten, de dienstverlening persoonlijker te maken en medewerkers efficiënter te laten werken. Tegelijkertijd is het essentieel dat we deze ontwikkelingen zorgvuldig en verantwoord benaderen. We zijn in 2025 gestart met het opstellen van een gemeentelijk AI-beleid om duidelijke kaders te stellen voor het gebruik van AI. We doen een breed onderzoek naar de mogelijkheden en toepassingen van AI binnen onze organisatie in 2025 en 2026. Hierbij staan transparantie, ethiek, privacy en menselijke regie centraal. Voor dit traject zijn middelen nodig om expertise in te huren, kennis op te bouwen, experimenten op te zetten en de organisatie voor te bereiden op toekomstige structurele inzet. Door te starten met incidentele middelen voor een periode van twee jaar, kunnen we op basis van praktijkervaringen en opgedane inzichten onderbouwd vaststellen welke structurele middelen op termijn nodig zijn om AI op een veilige en effectieve manier te integreren in onze gemeentelijke processen. Hiervoor ramen we voor 2026 € 75.000 en voor het jaar 2027 € 50.000 aan incidentele middelen.

Datagedreven werken

In 2024 zijn we gestart met het programma Datagedreven werken. Onze visie is: "De gemeente Veere benut data organisatiebreed om zo betrouwbaar inzicht te krijgen en geven in haar functioneren, efficiënter en effectiever te werken en grip te houden op de ontwikkelingen." Door het gebruik van actuele en betrouwbare data kunnen we als organisatie sneller en efficiënter beslissingen nemen en onze dienstverlening aan inwoners baseren op feitelijke informatie. Dit versterkt zowel de kwaliteit van onze besluitvorming als de effectiviteit van onze uitvoering. In dit Financieel Perspectief ramen we eenmalig € 50.000 aan benodigde middelen voor de verbreding en verankering van datagedreven werken, ten behoeve van de realisatie van onze visie.

NIS2/Cyberbeveiligingswet

De Europese NIS2-richtlijn wordt in Nederland geïmplementeerd via de nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw). Deze wet vervangt de huidige Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen en heeft grote impact op de organisatie.

De Cbw introduceert een zorgplicht, registratieplicht en meldplicht. Om aan de eisen van deze wetgeving te voldoen, zijn investeringen nodig in kennis, processen en externe ondersteuning. De Cbw verplicht ons om robuuste beheer-, calamiteiten- en businesscontinuïteitsplannen op te stellen, te toetsen en te onderhouden. Dit vraagt om extra inspanningen van de organisatie en de inzet van externe expertise. We hebben de verplichting om zowel medewerkers als bestuurders te trainen, waarbij we deze trainingen waar mogelijk integreren in ons bestaande programma. Sommige trainingen moeten echter door externe opleiders worden verzorgd vanwege wettelijke eisen. Vooral het onderdeel 'governance' vraagt om structurele investeringen in mensen, processen en ondersteuning. De verplichting tot extern toezicht leidt tot een hogere auditlast, waardoor extra financiële middelen nodig zijn om te blijven voldoen aan wet- en regelgeving en onze digitale weerbaarheid te versterken. Hiervoor ramen we in dit Financieel Perspectief € 40.000 structureel en € 70.000 incidenteel.

Huisvesting (gemeentehuis Domburg)

In 2025 voerden wij een onderzoek uit naar ons werkplekconcept en onze huisvesting. We keken daarbij naar de benodigde (soort) werkplekken in relatie tot de omvang van de organisatie. Ook onderzochten we hoe ons werkplekconcept en onze huisvesting ons kunnen faciliteren om nog beter integraal samen te werken. Op basis van de adviezen uit dit onderzoek investeren wij in 2026 in moderne bureaus, belcellen en overlegfaciliteiten voor 2 tot 4 personen. Om de werkplek beter af te stemmen op de veelal wisselende werkzaamheden van medewerkers (activity-based working), worden twee vleugels van het gemeentehuis ingericht volgens dit principe. Medewerkers worden niet beperkt tot een bepaald kantoor of bureau, maar zijn vrij om te werken vanaf elke beschikbare werkplek. Dit concept biedt hen een werkomgeving die aansluit bij de activiteit die ze uitvoeren.

Bouw loods voor Waterschap Scheldestromen op gemeentewerf Grijskerke

Waterschap Scheldestromen is één van de huurders op de gemeentewerf in Grijskerke en wil de huurovereenkomst langjarig verlengen. Ze hebben behoefte aan meer opslagruimte. Hiervoor willen we een bestaande loods vervangen en uitbreiden. Via kostendekkende verhuur worden de volledige kosten door Waterschap Scheldestromen gedragen.

Financiën

1. Ontwikkelingen gemeentefonds

Gemeenten ontvangen een belangrijk deel van hun inkomsten via het gemeentefonds. Voor de begroting van het komende jaar moeten gemeenten zich baseren op de meicirculaire, die eind mei verschijnt en tijd vergt om door te rekenen en te verwerken.

In de inleiding is al aangegeven dat dit document is geschreven vanuit het perspectief dat nog niet bekend is in welke mate het Rijk de gemeenten tegemoet komt in de tekorten in het gemeentefonds en de stijgende kosten in de jeugdzorg. Zodra de uitkomsten bekend zijn, zullen we die zo spoedig mogelijk delen. Dit kan zijn op het laatste moment in het begeleidende raadsvoorstel of, nadat het Financieel Perspectief al verstuurd is, in een afzonderlijke memo. Uiteraard in ieder geval voor de behandeling in de gemeenteraad.

In dit Financieel Perspectief is de prognose van de algemene uitkering gebaseerd op de september- en decembercirculaire 2024.

2. Financiële positie meerjarenramingen

Financiële positie: vertrekpunt voor 2026

De financiële positie actualiseren we op basis van de uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarenramingen 2026-2028, de autonome ontwikkelingen en de begrotings-wijzigingen met een structureel gevolg voor 2026 en verder.

	2026	2027	2028	2029
1. Stand meerjarenramingen begroting 2025	-1.000	-675	-864	-864
2. Uitgangspunten (indexeringen)	-119	-325	-319	186
3. Autonome ontwikkelingen	-1.182	-1.203	-1.203	-1.219
4. Saldo na uitgangspunten en autonome ontwikkelingen	-2.301	-2.204	-2.386	-1.897

Tabel 1. Resultaat x € 1.000

1. Het vertrekpunt voor het in beeld brengen van de financiële positie is de stand van de meerjarenramingen in de begroting 2025.
2. Voor het opstellen van de begroting en de meerjarenramingen stellen we algemene uitgangspunten op. Dit betreft onder meer:
 - a. Het inflatiepercentage voor lonen (1,8%) en prijzen en subsidies (2,1%).

- b. De VZG-richtlijn voor begrotingen van gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld op -2,2%; omdat we die richtlijn niet realistisch vinden, is deze in dit Financieel Perspectief niet overgenomen; op dit moment zijn de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen nog niet officieel bekend; we hebben voorlopig een stelpost opgenomen van € 300.000 voor de hogere bijdragen in 2026.
- c. Het rentepercentage bij kapitaallasten voor nieuwe investeringen (3,5%).
- d. De algemene inflatiestijging voor tarieven (inkomsten) is in principe 2%; dit is een gewogen gemiddelde van het percentage voor lonen (1/3 deel) en prijzen (2/3 deel). Zie ook de toelichting onder het kopje 'Aanpak ombuigingen' verderop in dit document.
- We hebben geconstateerd dat, op basis van de prognoses van het Centraal Plan Bureau (CPB) voor 2025 (van februari 2025), de algemene inflatiestijging voor onze inkomsten 4% is; dat is 1,1% hoger dan is vastgesteld voor 2025. We stellen voor om deze 'inhaalinflatie' te verwerken in de inflatieverhoging voor 2026. Deze wordt dan $2\% + 1,1\% = 3,1\%$.
- e. De extra verhogingen van de Onroerendezaakbelasting (OZB) voor de categorie niet-woningen (14,7% voor eigenaren en 11,4% voor gebruikers in 2026) zijn al verwerkt in de meerjarenramingen.
- f. De opbrengst van een verwachte inflatiestijging van de toeristenbelasting met € 0,05 per persoon per nacht is al verwerkt in de meerjarenramingen.
- g. Voor de opbrengst toeristenbelasting houden we een autonome groei van het aantal overnachtingen aan van 2% per jaar.
- h. Er zijn in 2025 begrotingswijzigingen vastgesteld met structurele gevolgen voor 2026 en verder.
3. De financiële gevolgen van de autonome ontwikkelingen op basis van bestaand beleid en de noodzakelijke (vervangings)investeringen zijn geïnventariseerd. Voor een overzicht verwijzen we naar bijlage 1 (zie afzonderlijk document). De grootste financiële ontwikkeling in dit overzicht betreft de jeugdzorg. Voor een toelichting verwijzen we naar het Programma Sociaal domein.

Inventarisatie ontwikkelingen en investeringen

Op basis van bestaand en vastgesteld beleid zijn de financiële gevolgen van ontwikkelingen en investeringen voor 2026-2029 in beeld gebracht. Als we rekening houden met de volledige inventarisatie ziet het beeld er in de meerjarenramingen als volgt uit.

	2026	2027	2028	2029
1. Stand meerjarenramingen begroting 2025	-1.000	-675	-864	-864
2. Uitgangspunten (indexeringen)	-119	-325	-319	186
3. Autonome ontwikkelingen	-1.182	-1.203	-1.203	-1.219
4. Inventarisaties totaal	-2.856	-2.653	-2.783	-3.062
Totaal saldo na inventarisaties	-5.157	-4.857	-5.168	-4.959

Tabel 2. Resultaat na inventarisaties x € 1.000

Aanpak ombuigingen

In de begroting 2025 was al een tekort zichtbaar in de meerjarenramingen vanaf 2026. Door autonome ontwikkelingen en inventarisaties van overige ontwikkelingen en investeringen staan we voor een nog grotere financiële uitdaging. We zijn nu met het begrotingsjaar 2026 aanbeland bij de zogeheten ravijnjaren; maatregelen zijn onvermijdelijk.

Voor alle duidelijkheid: deze aanpak is opgesteld vanuit het perspectief dat er nog geen enkele duidelijkheid is vanuit het Rijk over het dempen van de terugval in het gemeentefonds en de compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg. We streven naar een evenwichtig pakket aan maatregelen bestaande uit het prioriteren van beleid, alternatieve dekking voor vastgesteld beleid, financieel-technische oplossingen, besparingen binnen de organisatie en het verruimen van inkomsten. De aanpak is als volgt:

a. Prioriteren en keuzes in de ontwikkelingen en investeringen

We hebben hierbij de afweging gemaakt dat de volgende onderwerpen in ieder geval doorgang moeten vinden, omdat deze:

- a. bedrijfskritisch van aard zijn en nodig zijn voor de continuïteit van voorzieningen en organisatie;
 - b. nodig zijn om lopend beleid en projecten, waar al mee gestart is, af te maken.
- Deze onderwerpen zijn op de A-lijst in bijlage 2 (zie afzonderlijk document) vermeld. Dit betekent dat er onderwerpen zijn waarvoor niet is gekozen, vanwege het ontbreken van financiële ruimte; deze zijn op de B/C-lijst in bijlage 3 (zie afzonderlijk document) vermeld. Omdat we transparant willen zijn over het proces en de gemaakte keuzes, zijn beide lijsten als bijlage aan het raadsvoorstel toegevoegd.

b. Dekking vastgesteld beleid

- Voor de uitvoering van het Omgevingsprogramma Strand is vanaf 2026 een extra budget nodig van € 615.000 per jaar. We stellen voor om dit budget als volgt te dekken: voor een derde deel uit de parkeerheffingen, voor een derde deel uit de toeristenbelasting en een derde deel is een taakstelling voor rekening van de SSV. Zie ook de toelichting in het programma Sport, cultuur en recreatie.
- Bij de vaststelling van het beleidsplan preventie zijn financiële middelen opgenomen voor extra formatie (1,3 fte). Door een organisatorische maatregel kunnen we deze formatie dekken met bestaande, momenteel niet ingevulde posities binnen de organisatie. Zie ook de toelichting bij het strategische thema leefbaarheid en vitaliteit. De dekking is verwerkt in de A-lijst.
- In het kader van het Programma Wonen zijn de afgelopen periode grondverwervingen gedaan. De gemeenteraad is hierover gerapporteerd. De rentelasten hiervan (ca. € 140.000 per jaar) dekken we uit de reserve Grote Veerse Opgaven, onderdeel woningbouwopgave en wonen. Zie ook de toelichting bij het strategische thema volkshuisvesting en het hoofdstuk financieel beleid (reserves).

- Het Rijk wil per 1 januari 2027 een inkomensafhankelijke bijdrage voor gebruikers van Wmo-voorzieningen invoeren. We anticiperen hierop door vanaf 2028 een bedrag op te nemen voor hogere inkomsten/lagere kosten. Zie ook de toelichting in het Programma Sociaal domein.

c. Financieel-technische oplossingen

- In de uitkering uit het gemeentefonds ontvangen we geld voor zogenoemde volumeontwikkelingen (groei aantal inwoners, woningen e.d.). Door de nieuwe financieringssystematiek die sinds 2024 geldt, is deze component meerjarig beter zichtbaar en is deze sinds vorig jaar als stelpost gereserveerd in de begroting. Voor 2026 nemen we deze volledig mee; voor de jaren 2027 tot en met 2029 wordt 50% meegenomen.
- Het BTW-compensatiefonds kent een plafond. Als het Rijk minder uitkeert dan dat plafond, komt het voordeel ten goede aan het gemeentefonds. Gemeenten mogen maximaal de meest recent gerealiseerde ruimte structureel ramen in de begroting. Op dit moment schatten we die ruimte op € 150.000.
- Door het jaarlijks indexeren van de toeristenbelasting vanaf 2025 (die we in 2026 effectueren in de tarieven) boeken we vanaf 2026 een meeropbrengst in.

d. Besparingen op bedrijfsvoering

- Het inhuurbudget voor ziektevervanging is al geruime tijd niet meegegroeid met de groei van de organisatie. De gewenste verhoging van het budget is nu niet opgenomen, maar verplaatst naar de B/C-lijst.
- Het gewenste (extra) budget voor datagedreven werken en artificiële intelligentie (AI) is voornamelijk niet structureel opgenomen, maar wel incidenteel voor 2026. Zie voor meer toelichting het hoofdstuk Bedrijfsvoering. Het structurele budget is verplaatst naar de B/C-lijst.
- We nemen een structurele taakstelling van € 288.000 op in de organisatie. Het plan hiervoor richt zich op taken die in hoofdzaak intern gericht zijn. Taken die gericht zijn op inwoners, ondernemers en bezoekers vallen buiten de scope van het plan.

e. Verruimen van inkomsten

- Gelet op de huidige mate van kostendekkendheid van de leges (begroting 2025: 54%) en van de omgevingsvergunningen in het bijzonder (64%), stellen we voor om het algemene tarief voor omgevingsvergunningen te verhogen van 2% naar 2,3%. Samen met een autonome groei ramen we een hogere opbrengst van € 300.000.
- Om tot een reëel en structureel sluitende meerjarenramingen te komen, stellen we voor om de OZB-woningen, de toeristenbelasting en de woonforensenbelasting met 2% te verhogen in 2026. Voor een sluitende begroting in 2029 is in de jaren 2027 tot en met 2029 een verhoging nodig van 0,5% per jaar.

Een beperkte extra verhoging van de lasten is noodzakelijk, waarbij we onze eigen inwoners (via de OZB-woningen) en onze verblijvende gasten (via de toeristenbelasting en de woonforensenbelasting) in gelijke mate belasten. De stijging van de OZB geldt alleen voor de categorie woningen, omdat de niet-woningen al een extra verhoging te verwerken krijgen in 2026 en 2027.

De uitwerking ziet als volgt uit:

	2026	2027	2028	2029
1. Stand meerjarenramingen begroting 2025	-1.000	-675	-864	-864
2. Uitgangspunten (indexeringen)	-119	-325	-319	186
3. Autonome ontwikkelingen	-1.182	-1.203	-1.203	-1.219
4. Inventarisaties totaal	-2.856	-2.653	-2.783	-3.062
Totaal saldo na inventarisaties	-5.157	-4.857	-5.168	-4.959
Af: naar B&C lijst	2.606	2.288	2.194	2.252
Totaal saldo incl. A-lijst	-2.551	-2.569	-2.975	-2.707
Ombuigingen				
Dekking vastgesteld beleid				
- Dekking rente aankoop gronden	140	140	140	140
- Eigen bijdrage WMO			50	50
Financieel technische oplossingen				
- Stelpost gemeentefonds	86	300	650	650
- BCF (extra ruimte onder plafond)	150	150	150	150
- Indexering 2025 en 2026 van toeristenbelasting	422	453	490	490
Besparingen op bedrijfsvoering				
- Taakstelling organisatie	288	288	288	288
Verruimen van inkomsten				
- Hogere opbrengst en kostendekking bouwleges	300	300	300	300
- Extra verhoging OZB, toeristenbelasting en de woonforensenbelasting: 2% in 2026 en in 2027 tot en met 2029: 0,5% per jaar	355	451	548	646
Totaal saldo na keuzes en ombuigingen	-811	-486	-358	0

Tabel 3. Resultaat na keuzes en ombuigingen x € 1.000

We hebben hiervoor een afgewogen en verantwoord pakket aan ombuigingen gepresenteerd die leiden tot een reëel en structureel sluitende meerjarenraming in 2029. Ons voorstel is om de tekorten in de begrotingsjaren 2026 tot en met 2028 te dekken uit de algemene reserve (totaal € 1,7 miljoen). We vinden het verantwoord om de algemene reserve hiervoor incidenteel in te zetten. Zo bereiken we een structureel sluitende meerjarenraming in 2029, we voorkomen hogere lastenstijgingen en behouden het huidige voorzieningenniveau.

Investeringsplanning

De investeringsplanning is geactualiseerd en uitgebreid met de investeringen voor het begrotingsjaar 2029. Het betreft autonome investeringen, bestaande uit vervangingsinvesteringen (tractie) en investeringen op basis van beheerplannen (riolering en openbare verlichting). In de investeringen A-lijst staan de investeringen waaraan we prioriteit geven, omdat ze noodzakelijk en bedrijfskritisch zijn om voorzieningen in stand te houden of omdat ze horen bij het uitgangspunt: afmaken waaraan we begonnen zijn. Voor detailinformatie verwijzen we naar bijlage 1 en 2 (zie afzonderlijk document).

	2026	2027	2028	2029
Autonome investeringen	151	0	0	2.260
Investeringsplanning A-lijst	1.267	2.285	3.491	6.333
Totaal	1.418	2.285	3.491	8.593

Tabel 4: Investeringsplanning 2026-2029 x € 1.000

3. Financieel beleid

We hechten grote waarde aan een gezond financieel beleid, zodat de gemeente in de toekomst voldoende middelen heeft om alle taken uit te voeren en risico's af te dekken. De belangrijkste indicatoren voor dit beleid zijn als volgt:

1. Begroting reëel en structureel in evenwicht

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. De gemeenteraad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is.

Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. De gemeente moet zich rekenschap geven van de daadwerkelijk te verwachten groei of afname van baten en lasten.

Uit tabel 3 blijkt dat het door het maken van keuzes en een pakket aan ombuigingen gelukt is om in dit Financieel Perspectief een structureel en reëel sluitend beeld in 2029 te presenteren.

We hebben dit bereikt zonder structureel gebruik te maken van het ZEH-dividend en het (onder voorwaarden) structureel inzetten van de algemene reserve. Hoewel deze opties in principe toegestaan zijn, hebben we daar niet voor gekozen. Het zou niet passen bij een solide financieel beleid om incidentele middelen in te zetten ter dekking van structurele tekorten.

2. De financiële kengetallen wijzen op een gemiddeld risico

In Planning & Control documenten (begroting, jaarstukken, kadernota en dergelijke) besteden we aandacht aan financiële kengetallen. Deze kengetallen zijn onder andere voor de Provincie Zeeland signaalwaarden in het toezicht op gemeenten. Als uitgangspunt voor een gezonde financiële positie hanteerden we tot nu toe: gemiddeld risicovol. Het huidige college wil dit uitgangspunt zo handhaven. Dit betekent concreet het volgende:

- De schuldquote is maximaal 130% van het totale saldo van de baten van de begroting; dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio is minimaal 20%; dit geeft de mate aan waarin de gemeente aan haar verplichtingen kan voldoen.
- De grondexploitatie is maximaal 35%; dit percentage geeft de waarde van de grond aan in verhouding tot de totale baten.
- De structurele exploitatieruimte is 0% of hoger; dit geeft aan dat de begroting structureel in evenwicht is of structurele ruimte heeft.
- De belastingcapaciteit is maximaal 105% van het landelijk gemiddelde (woonlasten meerpersoonshuishouden).

	A. Minst risicovol	B. Gemiddeld risicovol	C. Meest risicovol
netto-schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto-schuldquote gecorrigeerd	90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Tabel 5: Signaalwaarden financiële kengetallen

Voor het bepalen van de kengetallen stellen we een prognosebalans op. In de begroting 2026 presenteren we die voor een periode van 4 jaar. We beoordelen de ontwikkeling van de kengetallen ook voor de lange termijn (10 jaar). Dit gebeurt op basis van de investeringsplanning 2026-2029 en de verwachte investeringen na 2029 met een aanname voor jaarlijkse investeringen en grondaankopen. We zien dat zowel de schuldquote als de solvabiliteit zich de komende 10 jaar bewegen binnen de bandbreedte van een gemiddeld risicovol profiel. Er is ook geen aanleiding om de schuldpositie terug te dringen.

3. Een weerstandsvermogen dat ruim voldoende is (ratio tussen 1,4 en 2,0)

In begrotingen en jaarrekeningen brengen we in de betreffende paragraaf de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit (lees: algemene reserve) in beeld. We streven naar een weerstandsratio dat ruim voldoende is (tussen 1,4 en 2,0). Concreet betekent dit, gelet op het huidige risicoprofiel, dat we streven naar een minimum niveau van de algemene reserve van circa € 8,8 miljoen. Op basis hiervan is er (theoretisch) sprake van een vrij deel in de algemene reserve van € 17,1 tot € 19,7 miljoen. De resultaten van de jaarrekening 2024 en de 1e bestuursrapportage 2025 zijn hierin niet meegerekend.

Reserves

Reserve Grote Veeerse Opgaven

Deze bestemmingsreserve is in 2024 ingesteld en wordt gevoed door dividenden vanuit de Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH). We zetten deze reserve in voor incidentele investeringen in drie grote opgaven voor Veere:

- Mobiliteit
- Verduurzaming
- Wonen/de woningbouwopgave

Voor deze reserve is algemeen bepaald dat (investerings)voorstellen een minimale omvang moeten hebben van € 250.000. In de praktijk blijkt deze bepaling niet werkbaar. We stellen daarom voor om deze te laten vervallen. Zo kunnen we deze reserve sneller, breder en doelmatiger inzetten.

Feitelijk vallen we dan terug op de bestaande afspraak in de financiële verordening.

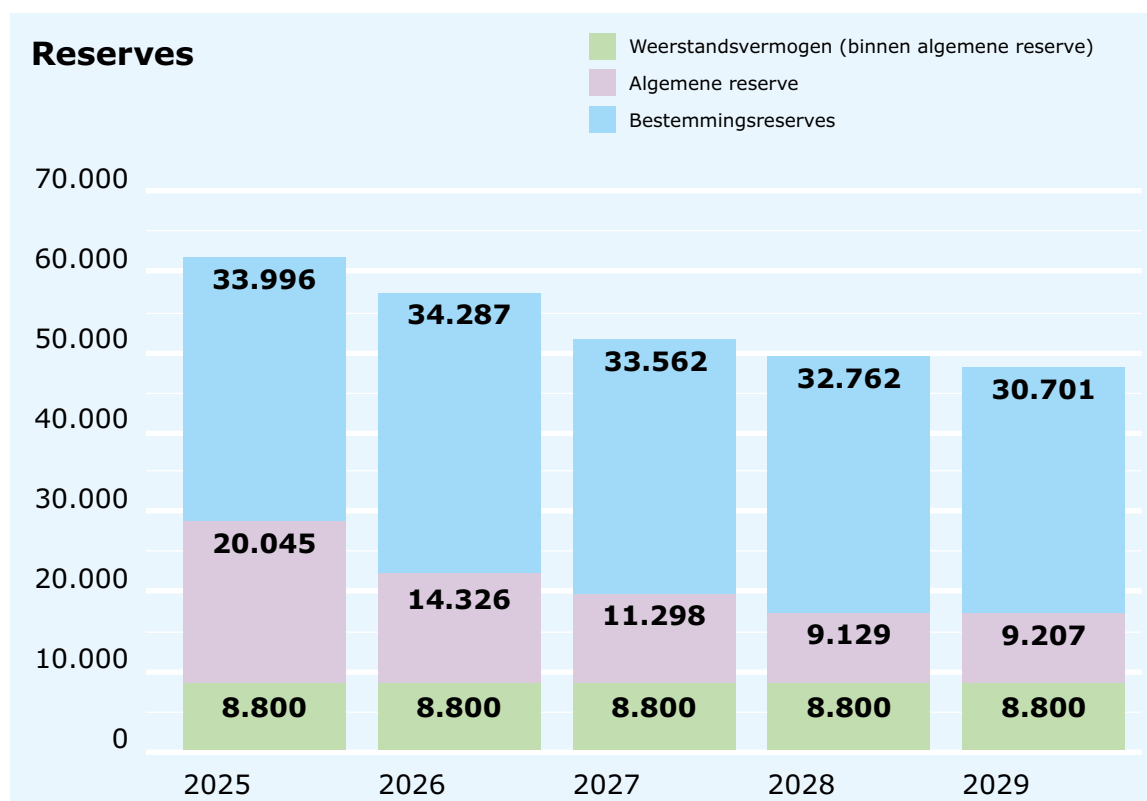
Het college is bevoegd om onttrekkingen aan bestemmingsreserves, die niet in het begrotingsjaar zijn begroot, tot een bedrag van maximaal € 25.000 uit te voeren, mits de besteding past binnen het door de gemeenteraad vastgestelde doel. Voorstellen van meer dan € 25.000 leggen we altijd voor aan de gemeenteraad.

De doelstelling van het onderdeel verduurzaming willen we aanpassen om zo de beschikbare middelen ruimer in te kunnen zetten. We zetten op dit moment in op:

- a. het ondersteunen van de Veerse gemeenschap en het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen en
 - b. het investeren in maatschappelijk vastgoed op het gebied van duurzaamheid.
- We stellen voor om deze doelstelling uit te breiden met de mogelijkheid om eigen investeringen in verduurzaming, anders dan bij maatschappelijk vastgoed, te realiseren.

Het onderdeel wonen/woningbouwopgave van de reserve Grote Veerse Opgaven willen we in het vervolg ook inzetten om bij recente en toekomstige (strategische) grondverwervingen (ten behoeve van woningbouw) de rentelasten te dekken. Dit wordt dan een vaste gedragslijn. Net als bij een grondverwerving door het college (op grond van het betreffende mandaat) rapporteren we dan ook de dekking van de rente (achteraf) in een bestuursrapportage.

Hieronder volgt een grafische weergave van de reserves, het verloop tot en met 2029 en het deel van de algemene reserve dat op basis van het risicoprofiel nodig is als weerstandsvermogen.

Grafiek 1: Algemene reserve, weerstandsvermogen en bestemmingsreserves (x 1.000)

4. Gemeentelijke belastingen

Toeristenbelasting

Inflatieverhoging

De huidige systematiek van inflatieverhoging bij de toeristenbelasting is dat we een verhoging pas doorvoeren wanneer er € 0,05 gespaard is. De verhoging van het hoge en lage tarief is in absolute zin gelijk en het verschil daartussen blijft gelijk. In de gemeenteraad is hiervoor aandacht gevraagd, waarbij aangegeven is dat het niet wenselijk is dat de stijging van het hoge tarief toeristenbelasting relatief gezien lager is dan die van het lage tarief.

We stellen voor om de jaarlijks inflatieverhoging voor belastingen en tarieven in het vervolg ook toe te passen op de toeristenbelasting. Beide tarieven zijn sinds 2024 niet verhoogd, omdat er nog niet voldoende inflatie gespaard was. We verhogen de tarieven voor 2026 met een inflatieverhoging voor 2025 en 2026 van respectievelijk 2,9% en 3,1%. Dit voorstel is besproken met vertegenwoordigers van de toeristische sector. De gemaakte afspraak is dat we verhogingen voor 1 juli voorafgaande aan het betreffende jaar communiceren.

Extra verhogingen

1. In het voorstel Koersdocument Noordwestroute wordt, gelet op de forse investeringen die worden verwacht, onder andere een opslag op de toeristenbelasting genoemd. Voor meer toelichting verwijzen we naar het thema mobiliteit onder de strategische thema's. We willen de toeristenbelasting vanaf 2026 (tot een nader te bepalen moment) structureel verhogen met € 0,25 per persoon per nacht. De opbrengst voegen we toe aan de reserve Grote Veerse Opgaven (mobiliteitsfonds) om zo te sparen voor het Veerse aandeel in de investeringsopgave.
2. Het Omgevingsprogramma Strand is 20 maart 2025 vastgesteld. Voor meer toelichting over de dekking van de kosten verwijzen we naar het naar het Programma Sport, cultuur en recreatie. Een derde deel van de totale kosten dekken we door een verhoging van de toeristenbelasting met € 0,04.
3. Om de meerjarenramingen structureel en reëel sluitend te maken stellen we voor om de OZB-woningen, de woonforensenbelasting en de toeristenbelasting in 2026 te verhogen met 2%. Voor de toeristenbelasting betekent dit een extra stijging van het lage en hoge tarief met respectievelijk € 0,03 en € 0,04.

Tarieven 2026

De hiervoor genoemde inflatieverhoging en extra verhogingen betekenen voor 2026 een laag tarief van € 1,81 (stijging ten opzichte van 2024/2025 van € 0,41) en een hoog tarief van € 2,56 (stijging ten opzichte van 2024/2025 van € 0,46).

Extra verhoging onroerendezaakbelastingen niet-woningen

Voor de categorie niet-woningen is in 2024 gestart met een extra verhoging voor niet-woningen, die gedurende vier jaar doorloopt. Dit heeft te maken met een korting in de algemene uitkering. Deze korting is 40% hoger dan de werkelijke opbrengst. In de periode 2024 tot en met 2027 wordt dit hersteld. Voor 2026 verhogen we de tarieven voor eigenaren en gebruikers met respectievelijk 14,7% en 11,4%.

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is 100% dekking van de kosten. De tarieven stijgen in 2026 met een inflatieverhoging van 3,1%. In de uitwerking van de begroting 2026 beoordelen we of deze verhoging toereikend is om volledige dekking van de kosten te realiseren. Daarbij betrekken we ook de (egalisatie)voorziening. De in de meerjarenramingen geplande extra verhoging voor 2026 van 2% vervalt en kunnen we opvangen door een hogere onttrekking aan de voorziening.

Rioolheffing

Uitgangspunt voor de rioolheffing is 100% dekking van de kosten. De tarieven stijgen voor 2026 met een inflatieverhoging van 3,1%. In de uitwerking van de begroting 2026 beoordelen we of deze verhoging toereikend is om volledige dekking van de kosten te realiseren. Daarbij betrekken we ook de (egalisatie)voorziening. De in de meerjarenramingen geplande extra verhoging voor 2026 van 1% vervalt en kunnen we opvangen door een hogere onttrekking aan de voorziening.

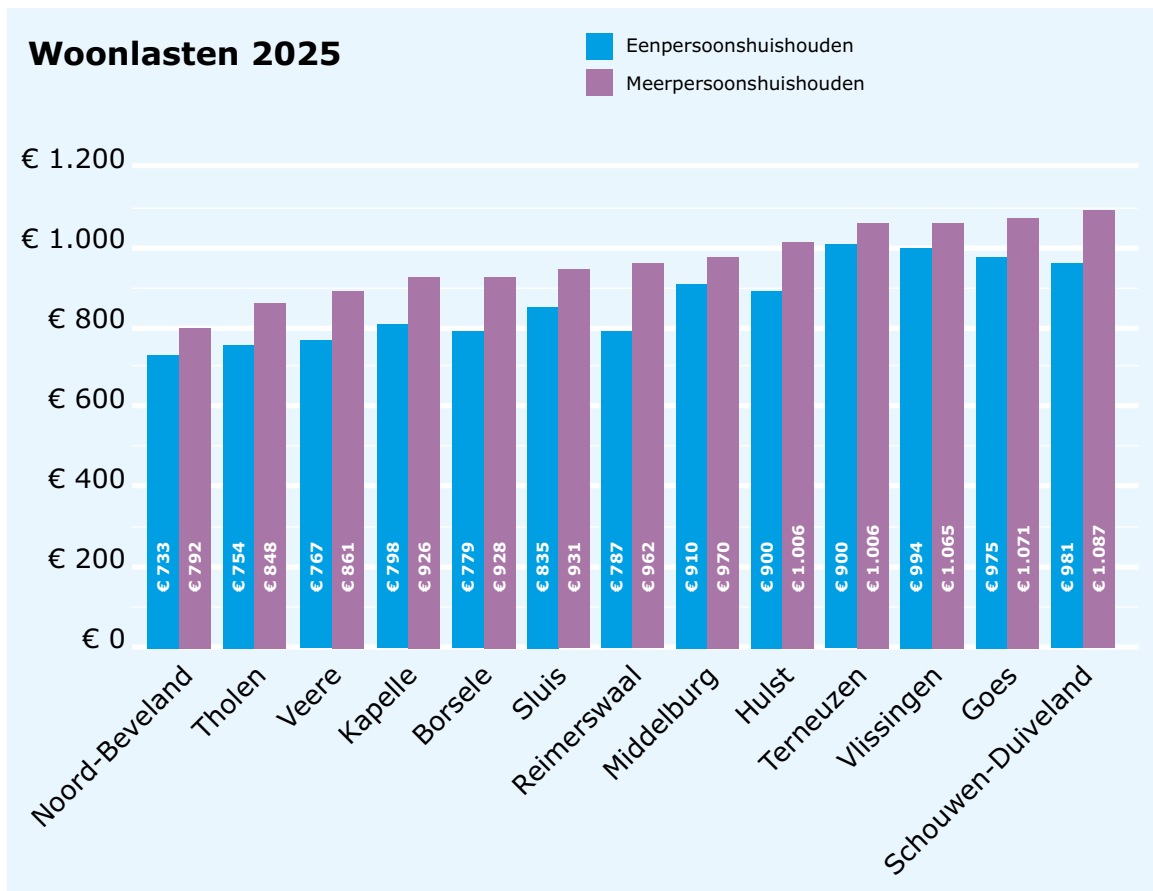
Parkeerbelastingen

De tarieven voor het parkeren stijgen in 2026 met 6,4%. Deze verhoging bestaat uit een inflatieverhoging van 3,1% en een extra verhoging van 3,3% als dekking van een derde deel van de kosten van het Omgevingsprogramma Strand.

Woonlasten

De woonlasten voor een huishouden berekenen we op basis van de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De stijging ten opzichte van 2025 is voor een gebruiker van een éénpersoons- een meerpersoonshuishouden 3,1% en voor een eigenaar 4%.

In de Atlas lokale lasten 2025 van Coelo, het jaarlijkse onderzoek van de Universiteit Groningen, zijn per gemeente de woonlasten in beeld gebracht. Voor de Zeeuwse gemeenten is het beeld als volgt:

Grafiek 2: Woonlasten 2025 vergelijk Zeeuwse gemeenten

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in een gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Het geeft hiermee een indicatie van de ruimte om extra inkomsten uit belastingen te genereren.

In de begroting 2025 is de gemeentelijke belastingcapaciteit voor Veere berekend op afgerond 80%. Een Veers gezin in een woning met een gemiddelde WOZ-waarde betaalt circa 80% van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

